

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ Θ'

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 2 ΜΑΪΟΥ 1931

ΑΡΙΘ. 18

ΑΙ ΕΝ ΛΑΜΠΕΘ ΤΟΥ 1930 ΕΝΩΤΙΚΑΙ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑΙ ΑΓΓΛΙΚΑΝΩΝ ΚΑΙ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ Β'.

Ἐπὶ τῶν ἀνωθι θεμάτων ἢ ἐρωτημάτων τῶν τε Ἀγγλικανῶν καὶ τῶν Ὁρθόδοξων διεξήχθη ἡμπεριστατωμένη συζήτησις ἐν τέσσαρσι κοιναῖς τῶν δύο Ἀντιπροσωπειῶν συνεδριάσει λαβούσαις χώραν ἐν τῷ παλατίῳ Λάμπεθ τὴν 15, 16, 17 καὶ 18 Ἰουλίου τοῦ 1930 ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Ἐπισκόπου Γκλουστερ Χαίντλαμ. Κατὰ τὸ πέρασ τῶν συνεδριάσεων, καθ' ἃς ἐκράτηθησαν κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον πρακτικά, ἐν λεπτομερεῖς ἐκθέτοντα τὰς γενομένας συζητήσεις, συντάχθη καὶ «περίληψις τῶν συζητήσεων» ὑπογραφεῖσα παρ' ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἐξετέθησαν ἐν συνόψει πᾶσαι αἱ ἀμφοτέρωθεν δηλώσεις ἢ αἱ ἐπελθοῦσαι μεταξὺ τῶν δύο μερῶν συμφωνίαι. Ἡ ὑπογραφεῖσα περίληψις συζητήσεων περιλαμβάνουσα 17 ἄρθρα ἔχει ἐπὶ λέξει ὡδε:

1) Συνφωνηθήτω ὅπως διορισθῇ κοινῇ Ἐπιτροπὴ ἐξ Ὁρθόδοξων καὶ Ἀγγλικανῶν πρὸς ἐξέτασιν δογματικῶν ζητημάτων.

2) Οἱ Ἀγγλικοὶ Ἐπίσκοποι ἀπεδέχθησαν ὅτι οἱ ὑποβληθέντες ὅροι μυστηριακῆς ἐπικοινωνίας μεταξὺ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀγγλίας καὶ τῶν μετ' αὐτῆς ἐν κοινῇ διατελουσῶν Ἐκκλησιῶν ἀφ' ἑνός, καὶ τῆς Ἀνατολικῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας ἀφ' ἑτέρου, οἵτινες ἐδημοσιεύθησαν τῷ 1921 προνοίᾳ τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Καντουαρίας περὶ τῶν Ἀνατολικῶν Ἐκκλησιῶν, καίτοι δὲν ἀνεκινώθησαν ἐπισημῶς εἰς τὰς διαφόρους ἐπαρχίας τῆς Ἀγγλικανικῆς Ὁμολογίας, δὲν εἶνε ἀσυμβίβαστοι ὡς πρὸς τὸ πνεῦμα καὶ τὴν διδασκαλίαν τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας.

3) Ἡ Ὁρθόδοξος Ἀποστολὴ ἀπεδέχθη, ὅτι οἱ ὑποβληθέντες «ὅροι μυστηριακῆς ἐπικοινωνίας» καίτοι δὲν ἐξητάσθησαν ἐπισημῶς, θὰ ἠδύναντο νὰ ἀποτελέσωσι χρήσιμον βάσιν συζητήσεως κατόπιν τροποποιήσεω ἢ τινων.

4) Οἱ Ἀγγλικοὶ Ἐπίσκοποι ἐδήλωσαν, ὅτι ἐν ζητήμασι πίστεως ἢ αὐθεντικῆς ἀπόφανσις ἐν τῇ ἀγγλικανικῇ Ὁμολογίᾳ θὰ ἐδίδοτο ὑπὸ τοῦ ὅλου σώματος τῶν Ἐπισκόπων, μὴ ἀποκλειομένης ὅμως τῆς συνεργασίας τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ κατὰ τὰς συζητήσεις.

5) Ἡ Ὁρθόδοξος Ἀποστολὴ ἐδήλωσεν, ὅτι ἡ δογματικὴ ἀπόφανσις περὶ δογματικῶν ζητημάτων

ἐν τῇ Ὁρθόδοξῃ Ἐκκλησίᾳ ἀνήκει εἰς τὸ ὅλον σῶμα τῶν Ἐπισκόπων ἐν συνόδῳ, μὴ ἀποκλειομένης τῆς ἐκφράσεως γνώμης ὑπὸ λαϊκῶν καὶ κληρικῶν.

6) Οἱ ἀγγλικοὶ Ἐπίσκοποι ἐδήλωσαν, ὅτι ἐν τῇ ἀγγλικανικῇ ὁμολογίᾳ ὁ Ἐπίσκοπος κέκτηται δικαιδοσίαν ἐν ζητήμασι πίστεως καὶ παιδαγωγίας διὰ τοῦ ἴδιου αὐτοῦ δικαστηρίου πρωτοδικῶς καὶ ὅτι προβλέπεται ἔκκλησις εἰς τὸ ἐπαρχιακὸν δικαστήριον ἢ εἰς ἀνάλογον σῶμα.

7) Ἡ Ὁρθόδοξος Ἀποστολὴ ἐδήλωσεν ὅτι ἐν τῇ Ὁρθόδοξῃ Ἐκκλησίᾳ πνευματικαὶ ὑποθέσεις διακρίνονται ἐν πνευματικοῖς δικαστηρίοις καὶ ὅτι ἡ ἀπόφανσις, προκειμένου περὶ Ἐπισκόπου, ἀνήκει εἰς δικαστήριον ἐξ Ἐπισκόπων, προκειμένου δὲ περὶ ἄλλων κληρικῶν, εἰς τὸν Ἐπίσκοπον ἐνεργοῦντα διὰ τοῦ ἴδιου αὐτοῦ δικαστηρίου.

8) Οἱ ἀγγλικοὶ Ἐπίσκοποι ἐδήλωσαν, ὅτι ἐν τῇ ἀγγλικανικῇ Ὁμολογίᾳ ἡ χειροτονία δὲν εἶνε ἀπλῶς διορισμὸς τινος εἰς ἰδιαιτέραν τινα θέσιν, ἀλλ' ὅτι ἐν τῇ χειροτονίᾳ παρέχεται εἰς τὸ χειροτονοῦμενον πρόσωπον εἰδικὸν χάρισμα ἰδιάζον εἰς τὸν βαθμὸν αὐτοῦ, ὅτι ἡ φύσις, τῆς εἰδικῆς χάριτος δηλοῦται διὰ τῶν λέξεων τῆς χειροτονίας καὶ ὅτι ἐν τῇ ἐννοίᾳ ταύτῃ ἡ χειροτονία εἶνε μυστήριον.

9) Οἱ ἀγγλικοὶ Ἐπίσκοποι ἐδήλωσαν, ὅτι ὁ πρόλογος τοῦ χειροτονητικοῦ δηλοῖ «ὅτι ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῶν Ἀποστόλων οἱ βαθμοὶ οὗτοι τῶν λειτουργῶν, ἐπισκόπου, ἱερέως καὶ διακόνου ὑψήρξαν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Χριστοῦ, καὶ ὅτι πρὸς τήρησιν ἀδιακόπου διαδοχῆς συντάχθησαν αἱ σχετικαὶ πρὸς τὴν χειροτονίαν διατάξεις ἐπὶ σκοπῷ ὅτι οἱ βαθμοὶ οὗτοι συνεχίζονται, γίνονται εὐλαβῶς χρήσις αὐτῶν καὶ τιμῶνται ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἀγγλίας».

10) Ἡ Ὁρθόδοξος Ἀποστολὴ ἐδήλωσεν, ὅτι μένει ἱκανοποιημένη ὅσον ἀφορᾷ τὴν διατήρησιν τῆς ἀποστολικῆς διαδοχῆς ἐν τῇ Ἀγγλικανικῇ Ἐκκλησίᾳ ἀφοῦ οἱ ἀγγλικοὶ Ἐπίσκοποι ἀπεδέχθησαν ἤδη τὴν χειροτονίαν ὡς μυστήριον καὶ ἐδήλωσαν ὅτι ἡ διδασκαλία τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας ἐκτίθεται αὐθεντικῶς ἐν τῷ «βιβλίῳ τῆς Κοινῆς Προσευχῆς» καὶ ὅτι τὸ νόημα τῶν 39 ἄρθρων δέον νὰ ἐρμηνεύηται συμφώνως πρὸς τὸ «βιβλίον τῆς Κοινῆς Προσευχῆς».

11) Οἱ Ἀγγλικοὶ Ἐπίσκοποι ἐδήλωσαν, ὅτι ἐν τῷ μυστηρίῳ τῆς θ. Εὐχαριστίας «τὸ σῶμα καὶ τὸ Αἷμα τοῦ Χριστοῦ ἀληθῶς καὶ πραγματικῶς μεταλαμβάνονται ὑπὸ τῶν πιστῶν ἐν τῷ Κυριακῷ δεῖπνῳ» καὶ ὅτι «τὸ Σῶμα τοῦ Χριστοῦ δίδεται, λαμβάνεται

και ἐσθίεται ἐν τῷ δειπνῶ μόνον κατὰ τρόπον οὐράνιον και πνευματικόν» και ὅτι μετὰ τὴν μετάληψιν τὰ ἀπομένοντα καθηγιασμένα δῶρα θεωροῦνται μυστηριωδῶς ὡς τὸ Σῶμα και τὸ Αἷμα τοῦ Χριστοῦ πρὸς τοῦτοις ὅτι ἡ Ἀγγλικανικὴ Ἐκκλησία διδάσκει τὸ δόγμα περὶ τῆς Θ. Εὐχαριστίας ὡς θυσίας, ὡς ἐξετέθη τοῦτο ἐν τῇ ἀπαντήσεϊ τῶν Ἀρχιεπισκόπων Καντουαρίας και Ἰόρκης πρὸς τὸν Πάπαν Λέοντα XIII περὶ τῶν ἀγγλικανικῶν χειροτονιῶν και ὡσαύτως ὅτι κατὰ τὴν προσφορὰν τῆς Θ. Εὐχαριστίας ὡς θυσίας, ἡ ἀγγλικανικὴ Ἐκκλησία δέσεται ὅπως «διὰ τῶν ἀξιωμασιῶν και τοῦ θανάτου τοῦ υἱοῦ σου Ἰησοῦ Χριστοῦ και διὰ τῆς πίστεως εἰς τὸ Αἷμα Αὐτοῦ ἡμεῖς και ἡ ὅλη Ἐκκλησία Σου ὡς ἐγκλείουσα τὸ ὅλον ἄθροισμα τῶν πιστῶν ζώντων και τεθνεώτων τύχωμεν ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν και ὅλων τῶν ἄλλων δωρεῶν τῶν ἀπορροουσῶν ἐκ τοῦ πάθους Αὐτοῦ».

13) Ἡ Ὁρθόδοξος Ἀποστολὴ ἐδήλωσεν, ὅτι ἡ οὕτω γενομένη ἐκθεσις τῆς Ἀγγλικανικῆς διδασκαλίας περὶ τῆς Θ. Εὐχαριστίας ὡς θυσίας εἶνε ἱκανοποιητικὴ και θὰ συναρῶναι πρὸς τὴν ὀρθόδοξον διδασκαλίαν, ἂν συνετάσσετο ἐκθεσις ἐν πάσῃ σαφηνείᾳ.

13) Οἱ ἀγγλικανοὶ Ἐπίσκοποι ἐδήλωσαν ὅτι ἐν διαφόροις τμήμασι τῆς ἀγγλικανικῆς Ὁμολογίας Ἀγγλικανοὶ κληρικοὶ, τῇ αἰτήσεϊ ὀρθοδόξων κληρικῶν, τελοῦσι μυστήρια χάριν ὀρθοδόξων λαϊκῶν, οἵτινες δὲν δύναται νὰ τύχωσιν αὐτῶν παρὰ τῆς ἰδίας αὐτῶν Ἐκκλησίας, ὅτι οἱ ἀγγλικανοὶ οὗτοι κληρικοὶ ἐπιθυμοῦσι πάντοτε ὅπως οἱ ὀρθόδοξοι, δι' οὗς τελοῦσι τὰ μυστήρια, παραμένωσι πιστοὶ εἰς τὴν ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν, και εἶνε πρόθυμοι ὅπως διδάσκωσιν αὐτοὺς τὴν ὀρθόδοξον πίστιν και ἀναγγέλωσιν εἰς τοὺς ὀρθοδόξους Ἐπισκόπους ἢ ἱερεῖς τὰ πρόσωπα, ἅπανα λαμβάνουσιν οὕτω παρ' αὐτῶν τὰ μυστήρια ἢ διδάσκονται.

14) Ἡ Ὁρθόδοξος Ἀποστολὴ ἐδήλωσεν, ὅτι τὸ ὅλον ζήτημα τοῦ διακανονισμοῦ παρομοίων περιστατικῶν μέλλει νὰ τύχη συζητήσεως ἐν τῇ μελλούσῃ Συνόδῳ τῆς ὅλης Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

15) Ἡ Ὁρθόδοξος Ἀποστολὴ ἐδήλωσεν, ὅτι κατὰ τὴν πράξιν τῆς ὅλης Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας οἱ ἀγγλικανῶς βαπτισθέντες δὲν ἀναβαπτίζονται.

16) Ἡ Ὁρθόδοξος Ἀποστολὴ ἐδήλωσεν, ὅτι κατὰ τὴν μέλλουσαν Προσύνοδον αὐτῆς ἢ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία δὲν θὰ ἀντετίθετο ἴσως εἰς τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ βαπτίσματος τῶν παιδῶν, τῆς διδασκαλίας αὐτῶν ἀπὸ ὀρθοδόξων βιβλίων ὑπὸ ἀγγλικανῶν κληρικῶν (ἐν περιπτώσει ἀνάγκης και ὅπου ἀδύνατος ἢ παρουσία ὀρθοδόξου ἱερέως) ὑπὸ τὸν ὄρον ὅπως ὅλοι οἱ βαπτισθέντες ἢ συζευχθέντες καταγράφονται ἀπαραιτήτως ὡς ὀρθόδοξοι και τὰ ὀνόματα αὐτῶν δηλώνεται ὅσον τὸ δυνατόν ταχέως εἰς τὴν ἀρμοδίαν ὀρθόδοξον ἀρχήν.

17) Ἡ Ὁρθόδοξος Ἀποστολὴ ἐδήλωσε, προκειμένου περὶ τῆς Θ. Εὐχαριστίας, ὅτι ἐπικαιμένης ἐπισήμου ἀποφάσεως ὑπὸ τῆς ὅλης ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, δὲν δύναται ἐπισήμως νὰ ἐγκρίνη πράξιν, δι' ἣν

δὲν ἔχει πληρεξουσιότητα, φρονεῖ ὅμως ὅτι ἡ πράξις, καθ' ἣν ὀρθόδοξοι μεταλαμβάνουσι παρ' ἀγγλικανῶν ἱερέων ἐν περιπτώσει ἐσχάτης ἀνάγκης και ὅπου ἢ παρουσία ὀρθοδόξου ἱερέως ἀποβαίνει ἀδύνατος, θὰ ἠδύνατο νὰ ἐξακολουθήσῃ, εἰάν ἡ ὀρθόδοξος ἀρχὴ μὴ προβῇ εἰς ἀπαγόρευσιν τοιαύτης πράξεως.

Ἡ βλέπει ὁ ἀναγνώστης, ἐν τῇ «περιλήψει τῶν συζητήσεων» εἰς ὅλα σχεδὸν τὰ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν προταθέντα ἐρωτήματα ἐγένετο συζητήσις και ἐλήφθη ἀπόφασις, ἀμφοτέρωθεν δὲ τὰ μέρη δηλοῦν ὅτι εἶνε ἱκανοποιημένα ἐκ τῶν ἀποφάσεων. Μόνον εἰς τὰ ἑν τῶν και ὅσον ἐρωτήματα τῶν Ἀγγλικανῶν οὕτε συζητήσις ἐγένετο, οὕτε και ἀπόφασις τις ἐλήφθη, ἴσως διότι ἐθεωρήθη ὅτι ἦσαν ἔξω τοῦ σκοποῦ, δι' ὃν αἱ συζητήσεις ἐγίνοντο. Εἰς τὸν ὀρθόδοξον τὸν μελετώντα τὰ πρακτικὰ τῶν συζητήσεων και αὐτὰς τὰς ἀποφάσεις παραύγειται γενικῶς αἰσθημα ἱκανοποίησεως, ἀκριβῶς διότι ἐν τοῖς ἐκτεθειτοῖς παρουσιάζεται, ὡς και ἀνωτέρω ἐλέγχθη, ἐκδηλος ἢ προσπάθεια ἀμφοτέρωθεν νὰ συμφωνήσωσιν ὀπωποδήποτα.

Οἱ ὀρθόδοξοι, ἐπὶ παραδείγματι, ἀκριβῶς τὴν ἀρχὴν τοῦ νὰ συμφωνήσωσιν ὡς τὸ maximum τῶν δογματικῶν προσχωρήσεων τῶν πρὸς τὴν ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν, δὲν διστάζουσι νὰ εἰπωσιν, ὅτι «καίτοι δὲν ἐξητάσθησιν ἔτι ἐπισήμως, θὰ ἠδύνατο ν' ἀποτελέσωσι χρήσιμον βῆμαν συζητήσεως, κατόπιν τροποποιήσεως τινῶν». Ἡ μετὰ τινος προσοχῆς ὅμως ἐξέτασις τῶν ὄρων τούτων, θὰ δείξῃ ὅτι πολὺ δυσκόλως θὰ φθάσωμεν εἰς τὴν ἔνωσιν, εἰάν τοὺς ὄρους τούτους θελήσωμεν νὰ θέσωμεν ὡς βῆμα. Περαιτέρω, προκειμένου περὶ δικῶν ἐπὶ ζητημάτων πίστεως και ἐκκλησιαστικῆς πειθαρχίας, οἱ ὀρθόδοξοι ἐδήλωσαν, ὅτι ὅχι μόνον εἶνε ἱκανοποιημένοι ἐκ τῶν δηλώσεων τῶν ἀγγλικανῶν, ἀλλὰ και εὐρίσκουσιν ὅτι ἡ ἀγγλικανικὴ πειθαρχία εἶνε ἐξαιρετικὸς και μᾶλλον αὐστηρὰ ἢ ἡ ὀρθόδοξος. «Τὸ παράδειγμα τοῦ Ἐπισκόπου Βιρμινγχαμς τοῦ σκανδαλισαντος πρὸ τινῶν μηνῶν διὰ τῶν διαρβινεῶν θεωριῶν τοῦ ὀρθοδόξου τὸν χριστιανικὸν κόσμον ἐν Ἀγγλίᾳ και μὴδ' εἰς ἀπολογίαν κληθέντος ὑπὸ τῆς ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας οὐδὲ καὶ ἀναφέρθη ὑπὸ τῶν ὀρθοδόξων ἀκριβῶς χάριν τοῦ ἀρχικοῦ σκοποῦ, τῆς λειάνσεως τοῦτέστι τῆς πρὸς τὴν ἔνωσιν ὁδοῦ, και διότι ἐθεωρήθησαν ἴσως ἀρκετὰ τὰ παραδείγματα τοῦ Edward King Ἐπισκόπου Lincoln δικασθέντος ἐν Ἀγγλίᾳ τῷ 1879, και τοῦ Ἐπισκόπου Brown δικασθέντος τελευταίως ἐν Ἡνωμέναις Πολιτείαις ἐπὶ αἰρέσει. Ἐπειτα εἰς τὸ περὶ χειροτονίας κεφάλαιον τὴν δηλώσιν τῶν ἀγγλικανῶν, ὅτι εἰάν ὑπὸ τὸ μυστήριον ἔνωσεται τὸ ἐξωτερικὸν ὄρατον σημεῖον παρεχομένης πνευματικῆς δωρεᾶς, ἢ χειροτονία δύναται νὰ θεωρηθῇ μυστήριον ἐν τῇ ἔνωσῃ ταύτῃ, οἱ ὀρθόδοξοι, καίτοι ἀσαφῆ, δὲν εἰδίσασαν νὰ παραδεχθῶσιν ὡς ἱκανοποιητικὴν διὰ τὸν λόγον και αὐθις τῆς διευκολύνσεως τῆς πρὸς ἔνωσιν προσπαθείας. Ὡσαύτως μετὰ ταύτης δέχονται ὡς ἱκανοποιητικὴν ὅπως δήποτε και τὴν προτεταναρξίζουσαν ἔκφρασιν οἱ ὀρθόδοξοι ὅσον ἀφορᾷ τὸν τρόπον τῆς παρουσίας τοῦ Κυρίου ἡμῶν ἐν τῷ μυστηρίῳ τῆς Θ. Εὐχαριστίας.

ἦν ἐτὸ Σῶμα τοῦ Χριστοῦ δίδοται, λαμβάνεται καὶ ἐσθίεται ἐν τῷ Δείπῳ μόνον κατὰ τρόπον ἰσχυρῶν καὶ πνευματικῶν ἀκριβῶς ἵνα μὴ λεπτολογούντες φθάσωσιν εἰς διαφωνίαν διακυβεύουσαν τὴν ἐπιδιωκομένην ἔνωσιν. Κατόπιν διὰ τὸ ζήτημα τὸ δύνανται οἱ ἄγγλικανοὶ ἱερεῖς χωρὶς νὰ δυσασπασώσι τὴν ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν τῇ αἰτήσῃ ὀρθόδοξον κληρικῶν νὰ ἐξακολουθήσωσι τὴν ἐν Ἀμερικῇ κρατήσασαν συνήθειαν τοῦ νὰ τελῶσι μυστήρια καὶ νὰ διδάσκωσι τὴν ὀρθόδοξον πίστιν εἰς ὀρθόδοξους λαϊκοὺς οἰκίους δὲν δύνανται νὰ τύχωσιν αὐτῶν παρὰ τῆς ἰδίας αὐτῶν Ἐκκλησίας, καὶ ὑπὸ τὸν ὄρον ὅπως οἱ λαϊκοὶ οὗτοι παραμένωσι πάντοτε πιστοὶ εἰς τὴν ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν, οἱ ὀρθόδοξοι, καίτοι μετὰ τίνος ἐπιφυλάξεως, ἐδέχθησαν καὶ ἀνταῦθα χάριν τοῦ ἐπιδιωκομένου σκοποῦ τῶν συζητήσεων νὰ ἐξακολουθήσῃ σιωπηλῶς ἢ πρᾶξις αὐτῆ μὲχρι τῆς συζητήσεώς της ἐν τῇ μελλούσῃ συνόδῳ τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας· ἔσπευσαν δὲ μάλιστα νὰ δηλώσωσιν προκαταβολικῶς ὅτι ὡς πρὸς τὸ βάπτισμα καὶ τὸν γάμον ἢ μέλλουσα αὕτη σύνοδος, δὲν θὰ ἀντιτίθετο ἴσως εἰς τὴν ὑπὸ τῶν Ἀγγλικανῶν ἱερέων τέλεσιν αὐτῶν ἐν ἀπουσίᾳ ὀρθοδόξου ἱερέως ἀρκεῖ νὰ καταγράφωνται οἱ ἐφ' ὧν τελούνται ὡς ὀρθόδοξοι. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ βάπτισμα τῶν ἄγγλικανῶν οἱ ὀρθόδοξοι προθυμότατα καὶ μετὰ χαρᾶς ἐδήλωσαν, ὅτι παρὰ τῇ ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ οἱ ἄγγλικανοὶ βαπτισθέντες δὲν ἀναβαπτίζονται. Καὶ εἰς τὸ κεφάλαιον τέλος περὶ ἁγ. Κοινωνίας, ἀν ἐπιτρέπεται νὰ μεταδίδωσι ταύτην εἰς τοὺς ἡμετέρους ἐν ἀνάγκῃ, καὶ εἰς τοῦτο οἱ ὀρθόδοξοι, θέλοντες νὰ εὐχαριστήσωσι τοὺς ἄγγλικανούς καὶ νὰ διευκολύνωσι καὶ αὐτοὺς τὴν ἐνωτικὴν προσπάθειαν ἐδήλωσαν, ὅτι δύνανται οἱ ἄγγλικανοὶ νὰ ἐξακολουθήσωσι νὰ μεταδίδωσι τὰ ἄχραντα μυστήρια εἰς ὀρθοδόξους ἐν περιπτώσει ἐσχάτης ἀνάγκης, καὶ ὅπου ἢ παρούσῃ ὀρθοδόξου ἱερέως ἀποβαίνει ἀδύνατος, εἰάν ἢ ὀρθόδοξος Ἀρχὴ μὴ προβῇ εἰς ἀπαγόρευσιν τῆς πράξεως.

[Ἐπεται συνέχεια]

† Ο ΛΕΟΝΤΟΠΟΛΕΩΣ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Ἄν δὲν ἀπατώμεθα...

Ἄν δὲν ἀπατώμεθα, τὸ Ὑπουργεῖον τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως εἶνε ταυτοχρόνως καὶ Ὑπουργεῖον τῶν θρησκευμάτων, ἐν τοῖς θρησκευάσει δὲ τὸ ὀρθόδοξον εἶνε τὸ πρωτεῦον ἐν Ἑλλάδι τὸ μὲν διότι εἰς αὐτὸ ἀνήκει ὀλόκληρος σχεδὸν ὁ ἑλληνικὸς λαός, τὸ δὲ διότι εἶνε καὶ ἡ ἐπίσημος τοῦ ἑλληνικοῦ κράτους θρησκεία. Παρὰ ταῦτα, ὁ ἐσχάτως ὑπὸ τῶν νομοθετικῶν σωμάτων ψηφισθεὶς προϋπολογισμὸς τοῦ ἐν λόγω Ὑπουργείου ἐνὶ περὶ πάντων τῶν εἰς τὴν ἐκπαιδεύσιν ἀφορῶντων μεριμνᾷ, οὐδὲν κουνύλιον ἀναγράφει ὑπὲρ τῆς ὀρθοδόξου ἐν Ἑλλάδι Ἐκκλησίας, ἐφ' ἧς

ἐποπτεύει, καίτοι ἡ λαϊκὴ ἀντιπροσωπεία ἐχορήγησεν εἰς τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ὕπουργεῖον ὀλόκληρα 680 ἑκατομμύρια. Ἐκ τούτων οὐδὲ ὀβολὸς εἶνε προωρισμένος διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς Ἐκκλησίας, ἦτοι διὰ τὴν ἠθικὴν καὶ θρησκευτικὴν βελτίωσιν καὶ ἐξύψωσιν τοῦ ὀρθοδόξου ἑλληνικοῦ λαοῦ.

Ἄξιομίμητος δραῖσις.

Μετ' ἰδιαιτέρας εὐχαριστήσεως πληροφορούμεθα ἐκ τοῦ «Ποιμένος τοῦ Καλοῦ» τοῦ Ἀγρινίου περὶ τοῦ ὁσημέραι ζωηρῶς ἀξανομένου ἐνδιαφέροντος τῶν γονέων καὶ κηδεμόνων τῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν πρὸς τὰ νεοσύστατα κατηχητικὰ σχολεῖα τῆς μητροπόλεως, εἰς τὰ ὅποια παρατηρεῖται ἀνέλπιστος συρροὴ τῶν παιδῶν. Ἦδη φοιτῶσιν εἰς αὐτὰ 550 παιδιά, οἱ δὲ γονεῖς ἐκφράζονται ἐνθουσιωδῶς περὶ αὐτῶν, οἱ ἴδιοι δὲ ἀρέσκονται πολλάκις νὰ παρίστανται κατὰ τὰ μαθήματα καὶ νὰ παρακολουθῶσιν αὐτά. Ἡ δραῖσις αὕτη τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως Ἀκαρνανίας καὶ ὁ ζήλος τοῦ ἱεροκήρυκος αὐτῆς ἀρχιμ. Σωφρονίου Παπακυριακοῦ εἶνε ἄξια ἰδίας ἐξάρσεως.

Ἡ δικαιολογία τοῦ «διωγμοῦ».

Ἐξ ἐκθέσεως τοῦ ἐπιθεωρητοῦ τῶν ἰδιωτικῶν ἐν Ἑλλάδι σχολείων πρὸς τὸ ὕπουργεῖον τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως προκύπτει ὅτι ἡ ὑπ' αὐτοῦ γενομένη ἐπιθεώρησις τῶν ἐν Βόλῳ, Καβάλλᾳ, Ἀλεξανδρουπόλει καὶ Θεσσαλονίκῃ λειτουργούντων ξένων σχολείων ἀπέδειξεν ὅτι συνεπεία τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νέου περὶ φοιτήσεως τῶν μικρῶν ἑλληνοπαιδῶν νόμου ἀπεχώρησαν ἐξ αὐτῶν 2,300. Ἄς σημειωθῇ ὅτι τὸ γαλλικὸν σχολεῖον Βόλου εἶνε μεγαλοπρεπὲς μέγαρον ἀνήκον εἰς τὸ ρωμαϊκὸν τάγμα τῶν ἀδελφῶν τοῦ ἐλέους». εἰς μεγαλοπρεπῆ μέγαρον ἐπ' ἴσης στεγάζονται τὰ τρία ἐν Θεσσαλονίκῃ καλογηρικὰ σχολεῖα θηλέων καὶ ἐν ἐκ τῶν αὐτόθι τριῶν ἰταλικῶν σχολείων, ἀνάλογοι δὲ τινες μεγαλοπρέπειαι καὶ ὄλων σχεδὸν τῶν λοιπῶν ξένων σχολείων ἐφρονημάτιζον μέχρι χθὲς τοὺς ἑλληνοπαιδας. Πάντα ταῦτα τὰ μεγαλεῖα στεγάζουν σημερινὸν μόνον ἀνὰ 7 ἢ 17 ἢ 25 ἢ 20 κ. ο. κ. Τινὰ τῶν σχολείων τούτων ἤδη ἔπαυσαν λειτουργοῦντα δι' ἑλλειψιν λείας, ὡς τὰ τῆς Καβάλλας καὶ τῆς Ἀλεξανδρουπόλεως ἀρρένων, ἄλλων δὲ ἡ αὐτοκατάργησις θὰ ἐπέλθῃ κατὰ τὸ ἐπιδὸν ἔτος. Ἐκ τῶν περὶ οὗ ὁ λόγος ἐν τῇ ἐκθέσει σχολείων, ἀνερχομένων εἰς 15, τὰ 9 ἀνήκουν εἰς καλογηρικὰ ρωμαϊκὰ τάγματα, 4 εἶνε ἰταλικά, 1 γερμανικὸν καὶ 1 ἀμερικανικόν. Ἄλλη στατιστικὴ ἀναφέρει ὅτι ἐν Ἑλλάδι λειτουργοῦσιν ἐν ὄλῳ 46 ξένα σχολεῖα δημοτικῆς καὶ μέσης ἐκπαιδεύσεως, ἦτοι 3 ἀμερικανικά, 2 γερμανικά, 18 ἰταλικά καὶ 23 γαλλικά, εἰς τὰ ὅποια πέρυσιν ἐφοίτησαν ἐν

ὄλων 9,390 παιδιά (3752 ἄρρενα καὶ 5,638 θήλεα), ἐξ ὧν εἰς μόνα τὰ γαλλικὰ ἐφοίτων 5,550 (2320 ἄρρενα καὶ 3230 θήλεα). Μετὰ τηλικαύτην ζημίαν τῶν ἐμπορικοθησαυρικῶν ἐπιχειρήσεων τῶν καλογήρων αὐτῶν «instituteurs» καὶ «institutrices» τῶν ἑλληνοπαίδων πῶς νὰ μὴ ἐκραγοῦν οἱ ἄνθρωποι εἰς πλήρεις ἀγανακτήσεως συκοφαντίας ἐναντίον τῆς Ἑλλάδος;

Ἄνθιμος Γαζής.

Ἐἶνε ἄξια προσοχῆς ὅσα ἐδημοσίευσεν ἐπ' ἐσχάτων ἐν τῇ «Ἐστία» (8 Ἀπριλ.) περὶ τοῦ διδασκάλου τοῦ Γένους Ἀρχιμ. Ἀνθίμου Γαζῆ ὁ ἐκ τοῦ ἀρχείου τῆς οἰκογενείας Ζαΐμη τοσαῦτα πολύτιμα περὶ τοῦ ἀγῶνος τῆς ἑλλην. ἐπαναστάσεως ἀνέκδοτα φέρων εἰς φῶς κ. Δ. Γατόπουλος. Ἐκ τοῦ περὶ αὐτοῦ σημειώματος ἐμφαίνεται πόσον ἐνεργὸς ὑπήρξεν ἡ ἀνάμιξις τοῦ φιλογενεστάτου κληρικοῦ εἰς τὸν ὑπὲρ ἀπελευθερώσεως τοῦ ἔθνους ἀγῶνα, ἐν τῷ ὁποίῳ ἔδρασαν ἐν τοῖς πρώτοις ὡς ἀκραιφνῆς ἐπαναστάτης καὶ ἐντολοδόχος τῆς Φιλικῆς Ἐταιρείας. Εἰς τὴν ἐπανάστασιν τόσον μέχρις ὀβολου εἶχεν ἐξαντλήσει τὰς οἰκονομίας του, ὥστε περὶ τὸ τέλος τοῦ ἀγῶνος (1826) εὐρεθεὶς ἀσθενῆς καὶ ἀμπυτωχος, ἀνευ οἰουδήποτε πέρου ζωῆς, ἐξελιπάρει περὶ βοηθείας τὸν τότε πρόεδρον τῆς κυβερνήσεως Ἀνδρέαν Ζαΐμην διὰ συγκινητικωτάτου γράμματος, τὸ ὅπολον κατέκλειε διὰ τῆς ἐξῆς συγκινητικωτάτης ἀποστροφῆς: «Ἐκλαμπρότατε! Κόμμε ἔλεος καὶ εἰς ἐμὲ τὸν γέροντα καὶ ἀσθενῆ. Στείλατέ μοι μίαν διαταγὴν ἢ διὰ τοῦ διδασκάλου τῆς ἀλληλοδιδασκτικῆς κυρίου Κλεοβούλου ἢ διὰ τοῦ κυρίου Θ. Φαρμακίδου, διὰ νὰ λάβω τὴν ὀφειλομένην ποσότητα γροσίων, ἢ ἐδῶ ἢ εἰς ἄλλην τινα πλησιόχωρον νῆσον, διότι εἶμαι πάντη στερημένος ἐξόδων καὶ ἀποθνήσκω σχεδὸν τῆς πείνης». Ἐλεος! Ἐλεος! Δότε τῷ γέροντι-Γαζῆ ὀβολόν! Εἶμαι πεποιθώς, ὅτι θέλει εἰσακουσθῆ ἀπὸ τὴν ὑμετέραν φιλάνθρωπον Ἐκλαμπρότητα, ὑπὲρ ἧς μένω πρὸς Θεὸν διάπυρος εὐχέτης...»

Καὶ ἐπὶ λέγει ὁ κ. Γατόπουλος: «Τὸ θλιβερὸν τέλος τοῦ Ἀνθίμου Γαζῆ ὑπῆρξεν ἡ μόνη ἀνταμιοβὴ τῶν μεγάλων ὑπηρεσιῶν ποῦ προσέφεραν εἰς τὸ Γένος ὁ ἐμπνευσμένος ἐκείνος κληρικὸς. Ξένος καὶ ἀδιάφορος πρὸς κάθε συμφέρον, ἀφελῆς καὶ ταπεινὸς ἄνθρωπος καὶ τίμιος πρωτοεργάτης; τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ ἀγῶνος, ἀπέθανε ἀμπυτωχος, ὅπως καὶ πολλοὶ ἄλλοι τῶν μεγάλων προσώπων ποῦ κατόρθωσαν, κατὰ τὴν δύσκολον ἐκείνην ἐποχὴν, νὰ κρατήσουν εἰς ἀπόστασιν τὰ κοινὰ ἐπὶ τὰ προσωπικὰ συμφέροντα.»

Τὸ «Πρωτεῖον».

Τὸ «Πρωτεῖον» τοῦ Ἐπισκόπου Ρώμης» τοῦ Μακκ. Ἀρχιεπισκόπου λαβὼν ὁ διαπρεπῆς καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Βερολίνου H. Lietzmann, ἐν ἐπιστολῇ πρὸς τὴν Α. Μ. γράφει ὅτι μετὰ τῆς μεγαλειτέρας χαρῆς χαίρει τῆς «ἐπιστημονικῶν ἔργων προερχόμενον ἐκ τῆς χει-

ρὸς ἐνὸς Ἀρχιεπισκόπου, ὅστις θ' ἀγαπᾷ νὰ ἐξεύρη τὰς ὥρας τῆς ἐπιστημονικῆς ἀνασχολήσεως ἀπέναντι τῶν πολυαριθμῶν καθηκόντων. Αἶτινα ἐπιβάλλει πάντοτε εἰς αὐτὸν τὸ ὑψηλὸν αὐτοῦ ἐκκλησιαστικὸν ἀξίωμα. Μετὰ ζωηροῦ ἐνδιαφέροντος ἀνέγνωσα τὸ βιβλίον καὶ ἐθαύμασα σὲ μόνον τὴν ἐπιμέλειαν, μεθ' ἧς αἱ πηγαί, αἰ σχετιζόμεναι πρὸς τὴν ῥοθὴν λύσιν τοῦ προβλήματος τοῦ πρωτείου, διὰ μέσον τῶν αἰώνων ἀναπτύσσονται καὶ ἐπεξηγῶνται, ἀλλὰ καὶ τὴν διασφαιραν, μεθ' ἧς δύσκολα ἱστορικὰ προβλήματα κατὰ ποιοτικὸν τρόπον ἀναπτύσσονται ὥστε νὰ εἶναι καταληκτὰ καὶ εἰς μὴ θεολόγους ἀναγνώστας. Τοῦτο δὲ εἶναι οἷος ἰδιαιτέρας ἄξιως, διότι τὸ ζήτημα τοῦ θείου δικαίου τοῦ ρωμαϊκοῦ πρωτείου λαμβάνει πάλιν σημερον μεγαλυτέραν σημασίαν ἢ πρὸ 20 ἐτῶν. Ἡ καταστροφὴ τῆς ρωσικῆς Ἐκκλησίας καὶ τὸ μαρτύριον τῶν ἑλληνικῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Ἀνατολῆς διήγειρον ἐν Ρώμῃ τὴν ἐλπίδα νὰ ἐπικτείνωσι τὸ πρωτεῖον ἐπὶ τῆς Ἀνατολῆς καὶ νὰ κατασκευάσωσιν ἐκ τοῦ Πάπα τῆς καθολικῆς Δύσεως ἓνα οἰκουμενικὸν Πάπαν. Τὸ βιβλίον τῆς ὑμετέρας Ἁγιότητος ἐπικαλεῖται βοήθην κατὰ τῶν τοιούτων τάσεων πῆν ἱστορίαν, ὡς τὸν ἀδωροδόκητον μάρτυρα ὑπὲρ τῆς μιᾶς Ἀγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, ἧτις οὐδεμίαν διάταξιν περὶ τοῦ πρωτείου γνωρίζει, ἀναγομένην εἰς τὸν Πέτρον. Εἶθε τὸ βιβλίον νὰ εὖρη πολυαριθμοὺς ἐπιμελεῖς ἀναγνώστας, οἵτινες διὰ τῆς ἐμπείρου χειρὸς τοῦ Ἀρχιεπισκόπου τῶν νὰ αἰσθανθῶσι τὸν ἐνθους ασμὸν διὰ τὸν ἰδιάζοντα χαρακτήρα τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ τὰς ἀξιοσεβάστους παραδόσεις τῆς.»

Ὁ δὲ τοῦ αὐτοῦ Πανεπιστημίου ἐπ' ἰσῆς ἔξοχος καθηγητῆς A. Weismann ἐπὶ τῇ ἀναγνώσει τοῦ ἐν λόγῳ ἔργου ἔγραψε πρὸς τὴν Α. Μ. τονίζων τὴν ἐπικαιρότητα τοῦ θέματος. «Θεωρῶ ἐξαιρετικῶς ὀφελίμον τὸ ὅτι αὐτὴ ἡ Υ. Μ. διεπραγματεύθητε εἰς ταύτην τὴν ἱστορικοκριτικὴν μελέτην τὸ μέγα ἐπίμαχον πρόβλημα. Ὅστις ζωηρῶς μετέχει τῆς οἰκουμενικῆς κινήσεως τοῦ παρόντος, ἀντιλαμβάνεται πολὺ καλῶς πόσον ἐμποδίζει τὴν ἔνωσιν τῶν Ἐκκλησιῶν ἡ ἀξίωσις τοῦ Πάπα. Ἡ ὁδὸς πρὸς ἔνωσιν τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου δὲν δύναται νὰ εἶναι ἡ ὁδὸς τῆς ὑποταγῆς εἰς τὴν Ρώμην, ἀλλὰ μόνον ἡ ὁδὸς τῆς ἀδελφικῆς ἐξυπηρατέσεως ἀλλήλων ὑπὸ τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ ἰδιόζοντος χαρακτήρος τῶν ἐπὶ μέρους τύπων τῶν Ἐκκλησιῶν. Ἐχω τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ὁ χριστιανικὸς κόσμος χρεωστῆ εἰς ὑμᾶς διαρκῆ ἐγγνωμοσύνην διὰ πᾶν, ὅτι ἐν τῇ κατενθύνσει ταύτῃ ἐπράξατε.»

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος συνεῆλθε δις κατὰ τὴν ἑβδομάδα ταύτην εἰς συσκέψεις, ὧν συμμετέσχον προσκληθέντες καὶ οἱ παρεπιδημοῦντες ἀρχιερεῖς Σπάρτης, Φλωρίνης, Ὑδρας, Καρυστίας, Καλαβρύτων καὶ Αἰγινῆς πρὸς τελικὴν ἐξέτασιν τῶν ὑποβληθησομένων κατ' αὐτὰς εἰς τὰς Βουλὰς νομοθετημάτων περὶ Ἐκκλησίας.

— Ὁ παρὰ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ Ἐπίτροπος τῆς Ἐπι-

κρατείας ἔλαβεν ἀδειαν ἀπουσίας ἐπὶ ἓνα μῆνα, ἀντικαθίσταται δὲ ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τῶν Ὁρησκευμάτων ἐν τῷ Ὑπουργεῖῳ Παιδείας καὶ Ὁρησκευμάτων.

— Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Καρυστίας ἐποιήσατο ἐν Ἀθήναις διάλεξιν ἐπαναληφθεῖσαν καὶ ἐν Πειραιεὶ περὶ τῆς δράσεως τοῦ κλήρου ὑπὲρ τοῦ Ἔθνους καὶ τῆς συμμετοχῆς αὐτοῦ εἰς τοὺς ἀπελευθερωτικούς ἀγῶνας.

— Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων κ. Ἰεζεκιήλ ἀπὸ τετραετίας κατὰ τὴν Κυριακὴν τῶν Μυροφόρων καθώρισε λιτανεῖαν τῶν ἱερῶν λειψάνων τοῦ ἱερομάρτυρος Σεραφείμ Ἀρχιεπισκόπου Φαναρίου ἡ ἑορτὴ αὕτη δι' ἐνεργείας τῆς Α.Σ. ἀνεγνωρίσθη ἐφέτος διὰ Π. Δ. ὡς τοπικὴ. Ἐπειδὴ δὲ ἐν Καρδίτῃ δὲν ἐγένοντο ἑορταὶ Ἐκατονταετηρίδος ὁ Σεβ. συνεδύασεν ἐφέτος ἀμφοτέρως. Εἶναι γνωστὸν ἐκ τῆς ἱστορίας ὅτι τὸ 1611 ἔτος ὁ Ἐπίσκοπος Τρίκκης Διονύσιος ὁ λεγόμενος Σκυλόσοφος ἐπανεστάτησε κατὰ τῶν Τούρκων, πολιορκηθεὶς δὲ ἐν Ἰωαννίνοις ὑπέστη μαρτυρικὸν θάνατον. Συνέπεια τῆς ἀνταρσίας ταύτης ἦτο ὁ ἐν Φαναρίῳ ἀπαγχονισμὸς τοῦ ἀγίωτατου ἔχοντος βίον Ἀρχιεπισκόπου Σεραφείμ καθαγιασθέντος διὰ θαυμάτων. Ἐν τῇ πλατείᾳ τοῦ μητροπ. ναοῦ κάτωθεν δαφνοστολιστοῦ ἀψίδος ἀνηρτήθη ἡ εἰκὼν τοῦ Σκυλόσοφου σημαιοστόλιστος. Κατὰ δὲ τὴν ἐκ τοῦ ναοῦ ἔξοδον ἔστη ἡ πομπὴ καὶ κάτωθεν τῆς ἀψίδος ἐγένετο δέησις, μεθ' ἣν ὁ Σεβ. Ἰεζεκιήλ ἀπήγγειλε πατριωτικὸν λόγον καὶ ἔστεψε διὰ στεφάνου τὴν εἰκόνα προσφωνήσας, ὁ δὲ χορὸς ἔψαλε πατριωτικὴν ᾠδὴν ποιηθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Σεβ., ἡ δὲ μουσικὴ ἐπαίανισε θούρια. Ἡ πομπὴ κατόπιον ἔφθασεν εἰς τὴν κεντρικὴν πλατείαν ἔνθα ἐγένετο δέησις, ἔψαλον δὲ τὸ νέον ἀπολιτικὸν τοῦ Ἁγίου «Τῶν Ἀγράφων τὸν γόνον Φαναρίου τὸν Πρόεδρον τῆς Μουῆς Κορώνας τὸ κλέος...». Περὶ τὴν μεσημβρίαν ἐπανῆλθον ληξάσης τῆς λιτανείας εἰς τὸν ἱερὸν ναόν. Τῆς ὄλης ἑορτῆς συμμετέσχεν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Γερμανὸς κατὰ παράκλησιν τοῦ Σεβ. Θεσσαλιώτιδος, δὲν ἠδυνήθη δὲ λόγῳ ἀσθενείας νὰ παροιστῇ ὁ Σεβ. Τρίκκης. Ὁμοίως παρενρέθησαν ὁ Ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας κ. Ἀλεξανδρῆς ὁ Ἀντιστράτηγος κ. Θ. Μανέτας μετὰ τῶν ὑπασιπιστῶν του καὶ τῆς στρατιωτικῆς μουσικῆς Δαρίσης, ὁ στρατηγὸς κ. Πλαστήρας ἀφιχθεὶς ἐξ Ἀθηνῶν δι' ἀεροπλάνου, ὁ νομάρχης κ. Δάπας, ὁ φρούραρχος συνταγίχης Καβράκος, ὁ Διοικητὴς τῆς Χωροφυλακῆς κ. Παπαδαντωνάκης ἀφιχθεὶς ἐκ Τρικκάλων μετὰ τάγματος στρατοῦ ἄνωθεν δὲ τῆς πομπῆς περιῆπτατο σμῆνος ἀεροπλάνων ἐκ Δαρίσης. Ὁμοίως παρίσταντο ἀντιπρόσωποι τῶν ἐπαγγελματικῶν ὁμοσπονδιῶν Βόλου, Δαρίσης, Τρικκάλων. Δύο ἑκτακτοὶ ἀμαξοστοιχίαι ἐκ Βόλου καὶ Καλαμπάκας μετέφερον χιλιάδας προσκυνητῶν. Ἡ πόλις ὅλη ἦτο σημαιοστόλιστος καὶ φωταγωγημένη, κατὰ τὴν λιτανεῖαν δὲ ἐκαίοντο εἰς τοὺς ἐξώστας κηρὸς καὶ λίβανος. Τὴν 3ην μ. μ. ἐγένοντο ποδοσφαιρικοὶ ἀγῶνες μετὰ ὁμάδα Δαρίσης καὶ συναυλία ἐν τῷ Πανσιλύπῳ κήπῳ ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν μουσικῶν. Εἰς ἀμφοτέρω παρενρέθησαν οἱ ἐπίσημοι ὡς καὶ οἱ σεβ. Μητροπολίται.

Τὴν 5 μ. μ. ἐγένοντο τὰ ἐγκαίρια τοῦ ἰδρυθέντος κτηνοτροφικοῦ σταθμοῦ ἐνώπιον τοῦ κ. ὑπουργοῦ εἰς ἃ παρενρέθησαν οἱ ἐπίσημοι καὶ οἱ Μητροπολίται. Ὁ Σεβ. Θεσσαλιώτιδος τελέσας τὸν ἀγασμὸν ὠμίλησας ἐτόνισε τὴν ὠφέλειαν τῶν θετικῶν ἐπιστημῶν, εἶτα δὲ ὠμίλησεν ὁ κ. ὑπουργὸς εὐχαριστήσας τὸν σεβ. Θεσσαλιώτιδος, δι' ὅπερ ἐνδιαφέρον ὑπὲρ τῆς γεωργίας δεικνύει. Ὁ σεβ. Θεσσαλιώτιδος ἐν τῷ μητροπολιτικῷ μεγάρῳ πρὸς τιμὴν τοῦ σεβ. Δημητριάδος παρέθεσε γεῦμα εἰς ὃ παρεκάθησαν 15 πρόσωπα. Εἶχον κληθῆ ὁ κ. ὑπουργός, ὁ κ. ἀντιστράτηγος ὁ νομάρχης, ὁ φρούραρχος Τρικκάλων καὶ αἱ ἄλλαι ἀρχαί, πλὴν ἐκωλύθησαν λόγῳ τοῦ ὑπὸ τοῦ Δήμου ἐπισήμου γεύματος. Τὸν σεβ. Θεσσαλιώτιδος ἐπεσκέφθησαν ὁ κ. ὑπουργός, ὁ κ. ἀντιστράτηγος, ὁ στρατηγός κ. Πλαστήρας, οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν ξένων ἐπαγγελματιῶν καὶ αἱ λοιπαὶ ἀρχαί.

— Ὁ πατριάρχης τῆς Σερβίας δι' ἐγγράφου αὐτοῦ πρὸς τὸν Μακαριώτατον γνωρίζει ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Σερβίας ἀπὸ τοῦ ἐπιόντος ἔτους θὰ ἀποστείλῃ σπουδαστὰς τῶν Θεολογικῶν καὶ ἀνωτέρων Σχολῶν νὰ ἐγγραφῶσιν εἰς παρομοίας Σχολὰς τῆς Κωνσταντινουπόλεως, Ἑλλάδος καὶ Ρουμανίας, πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς ἐπικοινωνίας καὶ γνωριμίας τῶν Ἐκκλησιῶν, καὶ παρακαλοῦντος νὰ πράξῃ τὸ αὐτὸ καὶ ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος. Ἡ Ἱ. Σύνοδος ἀπεφάσισε νὰ διαβιβασθῇ τὸ ἐγγράφον τοῦτο πρὸς τὸν Κοσμητορὰ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ ἐνταῦθα Πανεπιστημίου, ἵνα αὕτη ἐκφέρῃ γνώμην κατὰ πόσον δύνανται νὰ πραγματοποιηθῶσι τὰ προτεινόμενα.

— Ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἀνὰ τὸ κράτος περιπλανήσεως μοναχῶν τινῶν ἡ ἱερομονάχων ἐξ' Ἁγίου Ὁρους, ἀπελαυνομένων ἐκεῖθεν κανονικῶς ὑπὸ τῆς Ἱ. Κοινοτητος, ἱερουργούντων δὲ ἀνευ ἀδείας καὶ ἐξαπατώντων τὸν λαόν, ἀπεφασίσθη ὑπὸ τῆς Ἱ. Συνόδου νὰ παρακληθῇ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας καὶ Ὁρησκευμάτων ὅπως λάβῃ κατ' αὐτῶν τὰ προσήκοντα μέτρα πρὸς περιορισμὸν αὐτῶν εἰς ὀρισμένην μονήν, καὶ μεριμνήσῃ περὶ τῆς ἐξασφάλισεως τοῦ περιορισμοῦ αὐτῶν, ἵνα μὴ ἐξαπατῶσι τὸ κοινόν.

— Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης ἀνήγγειλε δι' ἐγγράφου αὐτοῦ πρὸς τὴν Ἱ. Σύνοδον ὅτι, ἐκτὸς τῶν ἄλλων χωρίων ἅτινα παρεχώρησεν ὑπὸ τὴν πνευματικὴν καὶ ἐκκλησιαστικὴν διοίκησιν τοῦ Μητροπολίτου Πολυανῆς, παραχωρεῖ αὐτῷ καὶ τὸ πρὸς τὴν ἐπαρχίαν του ἐγγίζον χωρίον «Φιλαδέλφεια».

— Ὡσαύτως ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Διδυμοτείχου, εἰς ἀπάντησιν σχετικῶν συνοδικῶν ἐγγράφων, δηλοῖ ὅτι παραχωρεῖ τῷ Σεβ. Μητροπολίτῃ Σουφλίου τὰ χωρία «Μάνδρα», «Δαβίρα», «Πρωτεκκλήσιον» «Μαυρεκκλήσιον» καὶ «Κισσάμιον». Ἡ Ἱ. Σύνοδος ἐνέκρινε προσωρινῶς καὶ κατ' ἀρχὴν τὰς ὡς ἄνω παραχωρήσεις, πρὸς πνευματικὴν καὶ ἐκκλησιαστικὴν διοίκησιν τῶν παραχωρηθέντων χωρίων, καθόσον ἡ ὀριστικὴ παραχώρησις, ἀφορώσα τὴν διαρρυθμίσειν ὀρίων, ἀπαιτεῖ ἰδιαίτερον νόμον.

— Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Διδυμοτείχου, εὐχαριστήσας τὴν Ἱ. Σύνοδον διὰ τὴν ὑπαγωγὴν τῆς συγχωρευομένης ἐπαρχίας Ὁρεστιάδος εἰς τὴν Ἱ. Μητρό-

πολιῶν Διδυμοτείχου, ἀνεκοίνωσεν ἅμα ὅτι ἀνέλαβεν τὰ καθήκοντα αὐτοῦ, ἐπισκεφθεὶς τὴν τέως ἐπαρχίαν Ὀρεστιάδος καὶ προβάς εἰς τὰς ἀπαιτουμένας ἐνεργείας πρὸς τακτοποίησιν τῆς πνευματικῆς καὶ ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως αὐτῆς. Ὅσον ἀφορᾷ δὲ εἰς τὴν συμπλήρωσιν τοῦ τίτλου εἰς Μητρόπολιν «Διδυμοτείχου καὶ Ὀρεστιάδος», ἦν, ὁ Σ. Διδυμοτείχου ἐζήτησε παρὰ τῆς Ἱ. Συνόδου, ἀπεφασίσθη ν' ἀναβληθῆ.

—Εἰς ἐρώτησιν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας καὶ τῶν Θρησκευμάτων κατὰ πόσον ἡ Ἱ. Σύνοδος συμφωνεῖ πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ νομάρχου Φλωρίνης διὰ σχετικῶν ἐγγράφων ὑποβαλλόμενα μέτρα πρὸς μορφώσιν ἐφημερίων διὰ τὰς ἐνορίας τῆς Μακεδονίας, πρὸς θρησκευτικὴν καὶ ἔθνικὴν διαπαιδαγώγησιν τοῦ λαοῦ, χάριν προφυλάξεως αὐτοῦ ἐκ τῶν ξένων προπαγανδῶν, ἡ Ἱ. Σύνοδος, ὑπ' ὄψιν τῆς ὁποίας ἐτέθη τὸ ὡς ἄνω ἐγγράφον τοῦ νομάρχου, ἀπεφάσισε ν' ἀνακοινωθῆ τῷ ὑπουργεῖῳ ὅτι συμφωνεῖ πλήρως πρὸς τὰ προτεινόμενα μέτρα περὶ μορφώσεως καὶ ἐνισχύσεως τοῦ ἐφημερίου, ἵνα ἀποβῆ κατὰ πάντα ἰκανὸς καὶ ὠφέλιμος διὰ τῆς ἐκπαιδεύσεως τῆς ἀποστολῆς αὐτοῦ ὡς θρησκευτικοῦ καὶ ἔθνικοῦ παράγοντος.

—Ἀπαντῶν εἰς σχετικὴν τῆς Ἐθν. Τραπεζῆς ἐπιστολὴν τὸ Κ. Συμβούλιον τοῦ Ο.Α.Ε.Π. ἐγνώρισεν αὐτῇ ὅτι τὰ ἔξοδα δημοπρασιῶν μέχρι κυρώσεως τῶν πρακτικῶν καὶ διακανονισμῶν τῶν θὰ καταβάλλωνται ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ προσόδων οἰκείων μονῶν ὑπὸ τὸν ὄρον τῆς εἰσπραξέως τῶν παρὰ τοῦ ἐνοικιαστοῦ ἢ τελευταίου πλειοδότου. Εἰς ἣν περίπτωσιν ἡ δημοπρασία ἤθελε μείνῃ ἄνευ ἀποτελέσματος τὰ ἔξοδα βαρύνουν τὴν οἰκίαν μονῆν ἐφ' ὅσον δὲν ἐπαναλαμβάνονται ἡ δημοπρασία.

—Διὰ προεδρικοῦ διατάγματος διωρίσθη ὑφηγητῆς τῆς ἑδρας τῆς Ἑρμηνείας τῆς Π. Δ. καὶ τῆς ἑβραϊκῆς γλώσσης ἐν τῷ ἡμετέρῳ Πανεπιστημίῳ ὁ ὑπὸ τῆς Θεολογ. Σχολῆς παμψηφεί ἐκλεγείς κ. Β. Βέλλας, ἄχρι τοῦδε βσηθὸς τοῦ Θεολογ. Σπουδαστηρίου.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΩΝ)ΠΟΛΕΩΣ

Ἡ ἐκδραμοῦσα κατὰ τὴν προπαραελθούσαν ἐβδομάδα εἰς Κων)πολιν φοιτητικὴ ὁμάς τοῦ ἡμετέρου Πανεπιστημίου ἐπεσκέφθη μετὰ τῶν συνοδευόντων αὐτὴν καθηγητῶν τὴν Α. Θ. Π. τὸν Οἰκοῦμ. Πατριάρχην. Εἰς προσφώνησιν τοῦ ἐκ τῶν καθηγητῶν κ. Ἀδαμαντίου, ἐκφράσαντος τὴν χαρὰν καθηγητῶν καὶ φοιτητῶν διὰ τὴν εὐκαιρίαν ὅπως τύχῃσι τῶν εὐλογιῶν τοῦ Πρωθιεράρχου καὶ τῆς μητρὸς Ἐκκλησίας, ἡ Α. Θ. Π. ἀπαντῶσα διεδήλωσε τὴν χαρὰν καὶ τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας, ὅτι ὑποδέχεται τὰ πεφιλημένα τέκνα τῆς καὶ τὰ συγχαρητήρια αὐτῆς διότι διὰ τῆς ἐπισκέψεως πρὸς τοὺς τούρκους συναδέλφους τῶν ἐνισχύουσιν τὸ ἱερὸν ἔργον τῆς συναδελφώσεως τῶν δύο εὐγενῶν ἔθνων.

—Ἐπὶ τῇ λήξει τῆς συνοδικῆς αὐτῶν θηλείας ἀποχωρησάντων τῆς Ἱ. Συνόδου τῶν σεβ. μητροπολιτῶν Δέρκων, Θεοδορουπόλεως, Εἰρηνουπόλεως καὶ Χριστουπόλεως, ἀνέλαβον τὰ συνοδικὰ αὐτῶν καθήκοντα οἱ νέοι συνοδικοὶ σεβ. Κυζίκου, Νικαίας, Χαλκηδόνος, Προύσης καὶ Φιλαδελφείας.

—Προήχθησαν εἰς τὸν ἐπισκοπικὸν βαθμὸν καὶ

ἐχειροτονήθησαν ὁ μὲν πᾶσις. πρωτοσ. Γερμανὸς ἐπίσκοπος Ἀβύδου, ὁ δὲ μέγ. ἀρχιμ. Φιλόθεος ἐπίσκοπος Ναζιανζοῦ. Καὶ ὁ μὲν πρῶτος ἀνέλαβε τὴν διεύθυνσιν τῆς ἱεραῖς μονῆς τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, ὁ δὲ δεύτερος διωρίσθη ἀρχιερατικῶς προϊστάμενος τῆς κοινότητος τοῦ Κοντοσκαλίου.

—Ἀπεβίωσεν ἐν Κων)πόλει ὁ ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ἐφηγουχάζων αὐτοῦθι γηραιὸς μητροπ. Μεσημβρίας Νικηφόρος, διακονήσας τὴν ἐκκλησίαν ἐν τῇ μητροπόλει Μιτυλήνης καὶ εἶτα ὡς μητροπολίτης Νευροκοπίου, Λατίσης καὶ Τυρολόης.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Ἔνεκα τῆς κατὰ τὴν Μεγ. ἐβδομάδα στενότητος τῶν ναῶν ἡ Α. Π. ὁ Πατριάρχης ἐπέτρεψε τὴν δοκιμαστικὴν χρησιμοποίησιν μεγαφώνου εἰς τοὺς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ναοὺς τοῦ Ἐυαγγελισμοῦ καὶ τοῦ ἁγ. Σάββα. Ὁ «Πάνταινος» σημειοὶ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ πειράματος, διότι οὐ μόνον καὶ τὰ ἔξω τῶν ναῶν συγκεντρωμένα πλήθη τοῦ ἐκκλησιασματος παρηκολούθησαν ὅσον καὶ τὰ ἐντὸς αὐτῶν τὰ ἀναγνώσματα, τὰ μελωδήματα καὶ τὰ κηρύγματα, ἀλλὰ καὶ ἔνεκα τούτου ἀκριβῶς ἡ αὐτὴ σιγή καὶ κατάνυξις ἐπρυάνευσε καὶ ἐν ταῖς αὐλαῖς τῶν ναῶν, ἐνθα ἄλλοτε μόνον θόρυβοι ἠκούοντο, παρενοχλοῦντες καὶ αὐτοὺς τοὺς ἐν τῷ ναῷ.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΥΠΡΟΥ

Ἡ Α. Μ. ὁ βασιλεὺς τῆς Ρουμανίας ἀπένευσε πρὸς τὴν Α. Μ. τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Κύπρου τὸν μεγαλόσταυρον τοῦ Τάγματος τοῦ στέμματος τῆς Ρωμανίας, ὑπὸ δὲ τῆς Α. Μ. τοῦ βασιλέως τῆς Ἀγγλίας παρεσχέθη τῷ Μακαρ. Ἀρχιεπισκόπῳ ἡ ἄδεια ὅπως φέρῃ αὐτὸ καθ' ὡς περιπτώσεις ἀναφέρει εἰδικὴ ἐπιστολὴ τοῦ θησαυροφύλακος τοῦ βασιλέως τῆς Ἀγγλίας.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑΣ

Αἱ περὶ τὸ πατριαρχικὸν ζήτημα διαστάμεναι ἐν Συρίᾳ μερίδες ὑπέγραψαν συνπτοσχετικῶν ὅτι θὰ παραπέμψωσι τὴν διαφορὰν τῶν εἰς τριμελὲς διαιτητικὸν συμβούλιον ἀποτελούμενον ἐξ ἀντιπροσώπων τῶν τριῶν πατριαρχείων: Κων)πόλεως, Ἀλεξανδρείας καὶ Ἱεροσολύμων. Ἦδη μετὰ τηλεγραφικὴν ἀναγγελίαν τοῦ πράγματος πρὸς τὰ δύο τελευταῖα πατριαρχεία ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τόπου εὑρισσομένου σεβ. μητροπ. Τραπεζοῦντος οἱ ἀντιπρόσωποι αὐτῶν ἐν σπουδῇ μετέβησαν εἰς Συρίαν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΙΑΣ

Πρὸ τοῦ Πάσχα ἡ ὀργάνωσις τῶν ἀθέων εἶχε δημοσιεύσει πρόγραμμα ἀντιθρησκευτικῆς δράσεως πρὸς ἀντίδρασιν κατὰ τῆς ἐορτῆς τοῦ Πάσχα. Κατ' αὐτὴν τὴν νύκτα τῆς Ἀναστάσεως εἶχον διοργανώσει 25.000 λαϊκὰς κινηματογραφικὰς παραστάσεις, ὅμοιοι δὲ διάφοροι εἰσήλαυσον ἐν θορύβῳ εἰς τοὺς ναοὺς πρὸς παρακώλυσιν τῆς λειτουργίας, εἰς θορυβώδη δὲ ἀντιχριστιανικὰ συλλαλητήρια ἀπεφασίσθη νὰ ἀξιωθῆ παρὰ τῆς κυβερνήσεως ὅπως κλεισθῶσιν ὀριστικῶς πάντες οἱ ναοί, ὥστε τὸ ἐφετεριὸν Πάσχα νὰ ἦναι τὸ τελευταῖον ἐν τῷ κράτει τῶν σοβητικῶν δημοκρατιῶν.

ΡΩΜΑ-Ι-ΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Ἡ κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας ἀνακέρυξις τῆς ἰσα-

μικῆς δημοκρατίας συνεπήγαγε τὴν ὑπὸ τοῦ νέου πολιτικοῦ καθεστώτος κήρυξιν τοῦ χωρισμοῦ τῆς ἐκκλησίας ἀπὸ τοῦ κράτους καὶ κατ' ἀκολουθίαν τὴν κατάργησιν τῶν προνομίων, ὧν ἡ ἐκκλησία τῆς Ρώμης ἀπήλαυεν ἐν τῷ κράτει ὑπὸ τὸ βασιλικὸν καθεστώς. Ἡμέρας τινὰς μετὰ τὴν ἐν λόγῳ μεταπολίτευσιν ἠγγέλθη ἡ εἰδησις ὅτι πάντες οἱ ἐν Ἰσπανίᾳ ἱεράρχαι ἐδήλωσαν πρὸς τὴν κυβέρνησιν ὅτι προσχωροῦσιν εἰς τὰς περὶ ἐκκλησίας διατάξεις τοῦ νέου πολιτικοῦ καθεστώτος. Κατὰ τὰς δηλώσεις τοῦ ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης ἡ Ἰσπανία θὰ διαπραγματευθῆ μετὰ τοῦ Βατικανοῦ κογκορδάτου, πᾶσαι δ' αἱ θρησκείαι θὰ ἀσκέσι τοῦ λοιποῦ ἐν τῷ κράτει ἐλευθέρως τὰ τῆς λατρείας τῶν ἡρωμαϊκῆ ἐκκλησία θὰ παύσῃ νὰ ἔχῃ τοῦ λοιποῦ προνομιακὴν θέσιν ἐν Ἰσπανίᾳ.

ΑΓΓΛΙΚΑΝΙΣΜΟΣ

Εἰς ἀντιφώνημα αὐτοῦ πρὸς προσφώνησιν κατὰ τὴν ἐν τοῖς πατριαρχείοις τῶν Ἱεροσολύμων δεξίωσιν ὁ σεβ. Ἀρχιεπ. Καντερβουρίας ἐμνήσθη, σὺν ἄλλοις, ὅτι εἶνε ὁ δευτερός κληρικός, ὅστις ἐν τῇ ἰδιότητι του ὡς ἀρχιεπισκόπου Καντερβουρίας ἐπισκέπτεται τὴν Παλαιστίνην, διότι ὁ πρῶτος ὑπῆρξεν ὁ ἀρχιεπ. Βαλδουίνος, ὅστις καὶ ἀπέθανεν ἐν Παλαιστίνῃ κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν σταυροφοριῶν (1190).

—*Ἡ Α. Σ. μεταβάς εἰς τὸ Ὄρος τῶν Ἑλαιῶν ἐπεσκέφθη τὸν ἀσθενοῦντα Μακαρ. Πατριάρχην Ἱεροσολύμων.*

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Michael Constantinides Great Archimandrite, Dean of the Greek Cathedral Church of St. Sophia, London: The Orthodox Church. With an introduction by Joannes Gennadius, G. C. V. O., Honorary Greek Envoy, London (Williams & Norgate Ltd) 1931.—Ἐν τῷ κομψῷ τούτῳ βιβλίῳ ὁ προϊστάμενος τοῦ ἐν Λονδίῳ ἑλληνικοῦ ναοῦ πανοσιολ. Μ. Ἀρχιμ. κ. Μιχαὴλ Κωνσταντινίδης παρέχει ἐν ἀγαστῇ συντομίᾳ κατὰ τὰς κυρίας αὐτῆς γραμμάς τὴν ὅλην ἱστορίαν καὶ διδασκαλίαν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, προορίζει δὲ τὸ ἔργον του τοῦτο τὸ μὲν διὰ τοὺς ἐν Ἀγγλίᾳ ἀνέκαθεν βιοῦντας ἀγγλοφώνους ὀρθοδόξους Ἕλληνας, τὸ δὲ καὶ διὰ τοὺς ἐκ τῶν ἀγγλων ἐνδιαφερομένους νὰ ἔχωσι γνῶσιν τινα συνολικὴν καὶ ἀρτίαν περὶ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Κατὰ ταῦτα, ἐν πρώτῳ μὲν μέρει παρέχει συντομωτάτην ἱστορίαν τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας καὶ τῶν ἐπτὰ οἰκουμένων συνόδων μετ' ἰδίου κεφαλαίου περὶ τῆς θέσεως τοῦ

ἐπισκόπου Ρώμης ἐν τῇ καθ' ὅλου Ἐκκλησίᾳ· ἐν μέρει δὲ δευτέρῳ ἐκθέτει τὴν ἱστορίαν καὶ τὴν σύγχρονον κατὰστασιν τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας κατὰ πατριαρχεῖα καὶ αὐτοκεφάλους ἐκκλησίας· τὸ τρίτον δέ, τέλος, μέρος περιλαμβάνει συντομώτατα τὴν διδασκαλίαν τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Τὸ βιβλίον ἀνταποκρίνεται πληρῆστα πρὸς τον δι' ὃν ἐγράφη σκοπὸν.

Β. Α. Μυστακίδου Διδασκάλου τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, Ὁρολόγια τοῖς πατριάρχαις Κωνσταντινουπόλεως Ἱερεμίᾳ τοῦ Β' τῷ Τρανῶ ἐκ Τυβίγγης (Βυρτεμβέργης), Φωτίῳ τῷ Β' ἐκ Βαρσοβίας (Πολωνίας). Κων πολίς 1931.

Θ. Α. Τσάτσου De scriptis et scriptoribus anonymis. Ἀθήναι (1931)—Τὸ τεῦχος τοῦτο ἀναφερόμενον εἰς τὸν ὑπὸ τινος Π. Μ. προεκδοθέντα «Ἐλεγχον τοῦ ἐλέγχου τῶν φιλοσοφικῶν ἐλέγχων» ἐκθέτει τοὺς λόγους διὰ τοὺς ὁποίους ὁ σ. δὲν ἀπαντᾷ εἰς τὸ ἀνώνυμον τοῦτο φυλλάδιον.

Ἀμίλκα Σ. Ἀλιβιζάτου τακτικοῦ καθηγητοῦ τοῦ Κανονικοῦ δικαίου καὶ τῆς Ποιμαντικῆς. Εἰς μνημόσυνον Adolf von Harnack. Λόγος ἐκφωνηθεὶς τῇ 4 Μαρτίου 1931 ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν τελετῶν τοῦ Πανεπιστημίου ἐπὶ τῷ γενομένῳ εἰς τιμὴν αὐτοῦ ἐπιστημονικῷ μνημοσύνῳ. Ἀθήναι 1931.

Δημ. Αἰγινήτου, Τεσσαρακονταετηρὶς 1890—1930. Ἀθήναι 1931. Ἐν τῷ καλλιτεχνικῷ τούτῳ τεύχει περιλαμβάνονται τὰ κατὰ τὸν ἑορτασμὸν τῆς τεσσαρακονταετηριδος τοῦ ἱδρυτοῦ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (προσφωνήσεις, ἀντιφώνησις, συγχαρητικὰ ἔγγραφα καὶ προπόσεις).

«*Φωνὴ Κυρίου*» ἔβδομ. θρησκευτικὸν φύλλον χάριν τῶν ἐνοριτῶν τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τοῦ ὁσίου Μελετίου.—«Ἡ Ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας», ἐκλαίκευσις τῶν πνευματικῶν θησαυρῶν τῆς ὀρθοδόξου λατρείας, τεῦχος Α' τὸ Τριῶδιον. Βιβλιοθήκη «*Φωνῆς Κυρίου*» ἐκδιδομένη χάριν τῶν ἐνοριτῶν τοῦ ὁσίου Μελετίου, ἀριθ. 1.—Ἀμφότερα ταῦτα τὰ φύλλα ἤρξαντο ἐκδιδομένα ὑπὸ τοῦ ἐφημερίου τοῦ ναοῦ τοῦ ὁσίου Μελετίου αἰδεσιμ. πρεσβυτέρου κ. Ἐμμανουὴλ Μυτιληναίου, διανεμόνται δὲ εἰς τοὺς ἐνορίτας αὐτοῦ δωρεάν. Ἡ ἀρτία κατάρτισις τοῦ συντάκτου τῶν ὠφελιμοτάτων τούτων φύλλων, ὁ ζῆλος αὐτοῦ ὑπὲρ τῆς ἐκκλησίας καὶ ἡ πλήρης συνείδησις τῆς ἀποστολῆς τοῦ ἐνοριακοῦ ἱερέως ἐγγυῶνται καρποφορωτάτην τὴν δρᾶσιν τοῦ νεαροῦ πρεσβυτέρου ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἐνορίας του, ἢ δ' «Ἐκκλησία» εὔχεται εἰς τὰς καλὰς του θρησκευτικὰς του ταύτας ἐκδόσεις εὐρείαν διάδοσιν.

Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α
ΔΗΜΟΠΡΑΞΙΑΙ

144 Τὸ τοπικὸν συμβούλιον Ο.Δ.Ε.Π τῆς ἱεράς Μητροπόλεως Χαλκίδος διακηρύττει ὅτι ἐκτίθενται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν τετραετοῦς ἐνοικιάσεως τὰ κτήματα τὰ εὐρισκόμενα ἐν «Ἀσκαλο» καὶ «Καλαθόδενδρῳ» κ.τ.λ. τῆς ἱεράς Μονῆς Μακρομάλλης ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς κοινότητος Ἀτταλῆς Ψαχνῶν κατὰ τοὺς ὅρους τοὺς κατατεθειμένους εἰς τὸ ἐν Χαλκίδι ὑποκατάστημα τῆς ἐθνικῆς τραπέζης τῆς Ἑλλάδος καὶ εἰς τὰ κοινωτικά καταστήματα τῶν κοινότητων Ἀτταλῆς καὶ Ψαχνῶν ὧν οἱ βουλόμενοι δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν καθ' ἐκάστην. Ἡ δημοπρασία

ἐνεργηθήσεται τὴν 19 Ἀπριλίου ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10—12 π. μ. ἐν Χαλκίδι καὶ ἐν τῷ συνήθει τῶν δημοπρασιῶν τόπῳ ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου Χαλκίδος, τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ ἐν Χαλκίδι ὑποκαταστήματος τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ ἡγουμενοσυμβουλίου τῆς ἱεράς Μονῆς Μακρομάλλης. Ἐν περιπτώσει ματαιώσεως αὐτῆς ἐνεκεν οἰουδήποτε λόγου ἢ μείζονος προσφορᾶς θὰ ἀπαναλαμβάνεται αὕτη καθ' ἐκάστην ἐφ' ἑξῆς Κυριακῇ. Ἐν Χαλκίδι τῇ 3 Ἀπριλίου 1931. Ὁ Πρόεδρος † ὁ Χαλκίδος Γρηγόριος.

145 Το τοπικόν Συμβούλιον Ο.Δ.Ε.Π. τῆς ἱερᾶς Μητροπόλεως Χαλκίδος διακηρύττει ὅτι ἀναλαμβάνεται ἡ πλειοδοτικὴ δημοκρασία τῆς τετραστοῦς μισθώσεως τῶν ἐν Κυπρισσίῳ καὶ Βερτούροις εἰρισκομένων σποράδων κτημάτων τῆς ἱερᾶς Μονῆς Μακρυμάλλης ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς Κοινότητος Κυπρισσίας κατὰ τοὺς ὅρους τοὺς κατατεθειμένους εἰς τὸ ἐν Χαλκίδι ὑποκατάστημα τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος καὶ εἰς τὸ κοινοτικὸν κατάστημα τῆς κοινότητος Κυπρισσίου οἱ βουλόμενοι δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν καθ' ἐκάστην. Ἡ δημοκρασία ἐνεργηθῆσεται τὴν 19 Ἀπριλίῳ ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10—12 π. μ. ἐν Χαλκίδι καὶ ἐν τῷ συνήθει τῶν δημοπρασιῶν τόπῳ ἀνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου Χαλκίδος τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ ἐν Χαλκίδι ὑποκαταστήματος τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ ἡγουμενοσυμβουλίου τῆς ἱερᾶς Μονῆς Μακρυμάλλης. Ἐν περιπτώσει μετακόσεως αὐτῆς εἶκεν οἰουδῆποτε λόγου ἢ μαζίνους προσφορὰς θὰ ἀναλαμβάνεται αὐτὴ καθ' ἐκάστην ἔσ' ἑξῆς Κυριακῆν. Ἐν Χαλκίδι τῆ 3 Ἀπριλίου 1931. ὁ Πρόεδρος τῆς Χαλκίδος Γρηγόριος.

146 Αἰτήσαι τοῦ ἡγουμενοσυμβουλίου τῆς ἱερᾶς Μονῆς Βαρσῶν τὸ Τ. Σ. τοῦ Ο.Δ.Ε.Π. ἐκθέτει εἰς πλειοδοτικὴν δημοκρασίαν ἑξαμήνου ἐνοικιάσεως τὸ ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς ἱερᾶς Μονῆς Βαρσῶν καὶ ἐν τῇ θέσει Σιούρη Λάικα Διγολειβάδιον τῆς Μονῆς. Ἡ δημοκρασία ἐνεργηθῆσεται ἐνώπιον τῆς ἐπιτροπῆς ἀποτελουμένης ἐκ τοῦ οἰκείου Εἰρηνοδίκου ἢ τοῦ ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ ἡγουμενοσυμβουλίου τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης συμμετέχει καὶ ἀντιπρόσωπος τοῦ οἰκείου ὕψους τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς ἐκτός ἐν οὗτος καίπερ ἀγκυρίως προσκληθεῖς δὲν προσήλθεν ὅποτε ἡ δημοκρασία διεξάγεται ἐγκύριως ἐνώπιον τῶν λοιπῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς. Ἡ δημοκρασία ἐνεργηθῆσεται τὴν 19ην Ἀπριλίου ἐ. ἔ. ὥρα 10-12 τῆς μεσημβρίας ἐν Τριπόλει καὶ ἐν τῷ συνήθει τόπῳ τῶν δημοπρασιῶν μὲ ἐλάχιστον ὄριον προσφορᾶς δρχμ. 800. καὶ κατὰ τοὺς ταυταριθμούς καὶ ταυτοχρόνους ὅρους ὑποχρεώσεων τοὺς κατατεθειμένους ἐν τῷ γραφεῖῳ τοῦ Εἰρηνοδίκου Τριπόλεως. Ἐν Τριπόλει τῆ 13 Ἀπριλίου 1931. Ἀποφάσαι τοῦ Τ. Σ. τοῦ Ο.Δ.Ε.Π. ὁ Πρόεδρος τῆς Μητροπολίτης Μαντινείας-Κυνουρίας Γερμανός.

147 Μηδανὸς πλειοδότου παρουσιασθέντος κατὰ τὴν γενομένην τελευταίαν δημοκρασίαν πρὸς ἐνοικίασιν τῶν ἀποθηκῶν καὶ τυροκομικῶν σκευῶν κ.λ.π. τῆς ἱερᾶς Μονῆς Βαρσῶν ἀναλαμβάνεται ἡ δημοκρασία αὐτῆ τῆ 19 Ἀπριλίου ἐ. ἔ. Ἡ δημοκρασία ἀνεργηθῆσεται συμφώνως πρὸς τοὺς ὑπὸ 30 Δεκεμβρίου 1930 ὅρους ὑποχρεώσεων ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου Τριπόλεως ἢ τοῦ νομίμου ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ. Ἐν Τριπόλει τῆ 11 Ἀπριλίου 1931. Ἀποφάσαι τοῦ Τ. Σ. τοῦ Ο.Δ.Ε.Π. ὁ Πρόεδρος τῆς Μητροπολίτης Μαντινείας καὶ Κυνουρίας Γερμανός.

148 Αἰτήσαι τοῦ ἡγουμενοσυμβουλίου τῆς ἐν Κυνουρία ἱερᾶς Μονῆς Ἐλώνης, τὸ Τοπικόν Συμβούλιον τοῦ Ο.Δ.Ε.Π. ἐκθέτει εἰς πλειοδοτικὴν δημοκρασίαν μονοεστοῦς ἐνοικιάσεως τοὺς κατὰ τὴν γεωργικὴν περίοδον 1931—1932 εἰς σπορὰν ὑποκειμένους καὶ ἐν τῇ ὑπ' ἀριθμὸν ἐ. ἔ. (1931) ἀναφορᾷ τοῦ ἡγουμενοσυμβουλίου τῆς ἱερᾶς Μονῆς Ἐλώνης ἀναφερομένους ἀγρούς τῆς ἱερᾶς Μονῆς Ἐλώνης, κεκμένους κατὰ τὴν θέσιν Πουρναρὸς τῆς κτηματικῆς περιφερείας τῆς Κοινότητος Κοσμᾶ τοῦ τέως Δήμου Σελινούτσος. Ἡ δημοκρασία ἐνεργηθῆσεται ἐνώπιον ἐπιτροπῆς ἀποτελουμένης ἐκ τοῦ Εἰρηνοδίκου Πρωσιῶν ἢ τοῦ ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ ἡγουμενοσυμβουλίου. Τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης συμμετέχει καὶ ἀντιπρόσωπος τοῦ οἰκείου ὕψους τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, ἐκτός ἐν οὗτος καίπερ ἀγκυρίως προσκληθεῖς δὲν ἤθελεν προσέλθῃ ὅποτε ἡ δημοκρασία διεξάγεται ἐγκύριως ἐνώπιον τῶν λοιπῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς, θέλει δὲ αὐτῆ ἐνεργηθῆ τὴν 19ην Ἀπριλίου 1931 ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10—12 τῆς μεσημβρίας ἐν Λεωνιδίῳ καὶ ἐν τῷ συνήθει τόπῳ τῶν δημοπρασιῶν

μὲ ἐλάχιστον ὄριον προσφορᾶς Δραχ. 5 600 κατὰ τοὺς ὅρους τῆς ὑπὸ τὴν αὐτὴν χρονολογίαν σχετικῆς συγγραφῆς ἢς δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν οἱ βουλόμενοι ἐν τῷ Γραφεῖῳ τοῦ κ. Εἰρηνοδίκου Πρωσιῶν. Ἐν Τριπόλει τῆ 1 Ἀπριλίου 1931 Ἀποφάσαι τοῦ Τοπικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ο.Δ.Ε.Π. Ὁ Πρόεδρος ὁ τῆς Μαντινείας καὶ Κυνουρίας Γερμανός.

149 Αἰτήσαι τοῦ ἡγουμενοσυμβουλίου τῆς ἐν Κυνουρία ἱερᾶς Μονῆς Ἐλώνης τὸ τοπικόν Συμβούλιον τοῦ Ο.Δ.Ε.Π. ἐκθέτει εἰς πλειοδοτικὴν δημοκρασίαν ἐμποίησεως 1) πέντε (5) ὀκάδας κηροῦ α'. ποιότητος 2) εἰκοσι πέντε (25) ὀκάδας κηροῦ β'. ποιότητος καὶ 3) ἑξήκοντα (60) ὀκάδας θυμιάματος προσεχομένου ἐξ ἀριστοτάτων τῆς ἱερᾶς Μονῆς Ἐλώνης. Ἡ δημοκρασία ἐνεργηθῆσεται ἐνώπιον ἐπιτροπῆς ἀποτελουμένης ἐκ τοῦ Εἰρηνοδίκου Πρωσιῶν ἢ τοῦ ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ ἡγουμενοσυμβουλίου. Τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης συμμετέχει καὶ ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ οἰκείου ὕψους τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, ἐκτός ἐν οὗτος καίπερ ἀγκυρίως προσκληθεῖς δὲν ἤθελεν προσέλθῃ ὅποτε ἡ δημοκρασία διεξάγεται ἐγκύριως ἐνώπιον τῶν λοιπῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς. Θέλει δὲ αὐτῆ ἐνεργηθῆ τὴν 19ην Ἀπριλίου 1931 ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥρα 10-12 τῆς μεσημβρίας ἐν Λεωνιδίῳ καὶ ἐν τῷ συνήθει τόπῳ τῶν δημοπρασιῶν ἐλάχιστον ὄριον προσφορᾶς διὰ μὲν τὸν κηρὸν α'. ποιότητος Δραχ. 90 κατ' ὀκάαν, διὰ δὲ τὸν κηρὸν β'. ποιότητος Δραχ. 60 κατ' ὀκάαν καὶ διὰ τὸ θυμίαμα Δραχ. 25, κατ' ὀκάαν, καὶ κατὰ τοὺς ὅρους τῆς ὑπὸ τὴν αὐτὴν χρονολογίαν σχετικῆς συγγραφῆς ἢς δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν οἱ βουλόμενοι ἐν τῷ γραφεῖῳ τοῦ κ. Εἰρηνοδίκου Πρωσιῶν. Ἐν Τριπόλει τῆ 1 Ἀπριλίου 1931 Ἀποφάσαι τοῦ Τοπικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ο.Δ.Ε.Π. Ὁ Πρόεδρος τῆς Μαντινείας καὶ Κυνουρίας Γερμανός.

150 Το τοπικόν Συμβούλιον Ο.Δ.Ε.Π. τῆς ἱ. Μητροπόλεως Ὑδρας καὶ Σπετσῶν διακηρύττει ὅτι ἐκτίθεται εἰς πλειοδοτικὴν δημοκρασίαν ἐνεργηθῆσομένην τῆ 10ῃ Μαΐου 1931 ἡμέρᾳ Κυριακῇ ἢ ἐμποίησεως τριῶν ὄνων τῆς ἐν Κλαυρού τ. Μονῆς Ζωοδόχου Πηγῆς. Ἡ δημοκρασία ἐνεργηθῆσεται ἐν τῷ συνήθει ἐν Πόρῳ τόπῳ τῶν δημοπρασιῶν ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου Τροιζηνίας ἢ τοῦ νομίμου αὐτοῦ ἀναπληρωτοῦ τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ ἐν Πόρῳ ὑπ' ἰσχυρίσματος τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς Μονῆς. Οἱ ὅροι διακηρύξεως εὑρίσκονται εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Μονῆς καὶ εἰς τὸ ἐν Πόρῳ ὑπ' ἰσχυρίσματος τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς. Κηρύττει, συμβολαιογραφικῶς καὶ ἔξοδα δημοσιεύσεως βαρῶνται τὸν τελευταῖον πλειοδότην. Ἐν Ὑδρᾷ τῆ 24 Ἀπριλίου 1931. Ὁ Πρόεδρος τοῦ Τοπικοῦ Συμβουλίου τῆς Ὑδρας καὶ Σπετσῶν Προκόπιος.

ΔΕΛΤΙΟΝ "ΕΚΚΛΗΣΙΑ,"

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ
ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ
Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου

ΟΡΟΙ ΣΥΝΑΦΟΜΩΝ

ΣΥΝΤΕΡΙΚΟΝ ΔΡΧ. 30. ΕΞΩΤ. ΦΡ. 00. ΑΝΕΡ. ΔΟΛ. 8	8
ΚΟΝΟΝ ΚΑΙ ΚΑΛΗΝ ΕΠΑΡΧΙΑΚΗΝ ΠΡΕΤΕΡΟΥΣΙΑΝ ΔΡΧ. 100	100
ΚΑΛΗΝ ΤΕΡΙΚΗΝ ΔΡΧ. 00. ΠΕΡΕΘΗ ΣΥΝΤΕΡΙΚΟΝ ΔΡΧ. 30	30
ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΕΠΟΥΛΑΣΤΩΝ ΔΡΧ. 30	30

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ

Δι' ἐμβάσματα καὶ διεκπεραιώσιν: Γραφ. Δ.Ι. Συνόδου
Διὰ τὴν Σύνταξιν: Μοσχονησίω 12α

Τύποις «Φαίνοξ» Ὁδὸς Σααδίου 44, — Ἀθήναι